

Tytuł	Prowadzący	Forma	Opis
Historia Żydów na świecie i w Polsce	dr hab. Krzysztof Buchowski, prof. UwB k.buchowski@uwb.edu.pl	wykład	Skąd wywodzą się Żydzi? Czy żydzi (pisani z małe litery) i Żydzi (z wielkiej litery to zawsze oznaczało to samo? Co to jest diaspora żydowska? Kim są żydzi aszkenazyjscy i sefardyjscy? Osadnictwo żydowskie w Polsce: rozkwit i kres historii polskich Żydów.
Jak ukształtowała się granica wschodnia Polski po I wojnie światowej?	dr hab. Krzysztof Buchowski, prof. UwB k.buchowski@uwb.edu.pl	wykład	Granica wschodnia Polski po pierwszej wojnie światowej kształtowała się w latach 1919-1923. Wiele problemów z tym związanych pozostało nierozwiązanych jeszcze dłużej, niektóre trwały aż do 1939 r.
Jakie były przyczyny obu wojen światowych w XX w?	dr hab. Krzysztof Buchowski, prof. UwB k.buchowski@uwb.edu.pl	wykład	Przyczyny obu wojen światowych były odmienne, można jednak wskazać liczne analogie.. Celem wykładu jest porównanie sytuacji międzynarodowej w 1914 i 1939 r. z uwzględnieniem sprawy polskiej.
Trudne relacje polsko litewskie w XX w.	dr hab. Krzysztof Buchowski, prof. UwB k.buchowski@uwb.edu.pl	wykład	Co sprawiło, że w XX w. Litwini i Polacy zwrócili się przeciwko sobie? Jak zmieniały się państwowe relacje polsko litewskie i jak wyglądają w pierwszych dziesięcioleciach XXI w.?
Czy Polska mogła zwyciężyć w roku 1939?	dr hab. Krzysztof Buchowski, prof. UwB k.buchowski@uwb.edu.pl	wykład	Według przekonania wyrażanego w literaturze Polska miała szansę uniknąć katastrofy we wrześniu 1939 r. Jak było w rzeczywistości? Czy były szanse na wygraną militarną i polityczną?
Największe epidemie w dziejach ludzkości	dr hab. Piotr Guzowski, prof. UwB guzowski@uwb.edu.pl	wykład	Epidemie stanowiły jeden z głównych czynników kształtujących kondycję demograficzną dawnych społeczeństw. Wywoływane przez nie kryzysy demograficzne były momentami przełomowymi w dziejach politycznych i gospodarczych, a trudne doświadczenia z nimi związane historycy badają zarówno z perspektywy jednostki, jak i całych populacji. Celem wykładu jest syntetyczne zaprezentowanie najważniejszych relacji źródłowych dotyczących epidemii w okresie preindustrialnym, a także szerokiego wachlarza skutków, które wywoływały „spektakle masowej śmierci”.

Skąd królowie polscy mieli pieniądze?	dr hab. Piotr Guzowski, prof. UWB guzowski@uwb.edu.pl	wykład	Królowie nie bez powodu uchodzili za najbogatszych mieszkańców kraju. Z drugiej jednak strony w podręcznikach czytamy, że władcom polskim ciągle brakowało pieniędzy na prowadzenie skutecznej polityki zagranicznej. Referat będzie dotyczył źródeł dochodów władców i państw w okresie późnego średniowiecza i wczesnej nowożytności oraz przemian w postrzeganiu podstaw finansowych rodzącego się nowoczesnego państwa. Sytuacja władców polskich zostanie zaprezentowana na szerokim tle europejskim.
Czy dawni polscy chłopcy byli niewolnikami?	dr hab. Piotr Guzowski, prof. UWB guzowski@uwb.edu.pl	wykład	W ostatnich latach ukazało się szereg publikacji popularnonaukowych, które nazywa się nurtem „historii ludowych”. Ich autorzy, rzadko będąc historykami, odwołują się do koncepcji niewolnictwa, która według nich najlepiej opisuje sytuację prawną i ekonomiczną ludności chłopskiej w okresie staropolskim. Celem wykładu jest ukazanie pozycji ludności wiejskiej w dawnej Polsce w szerszym kontekście społecznym, a także przedstawienie podstawowych źródeł dotyczących dziejów chłopów. Krytycznej analizie poddane zostanie również użycie modelu „niewolnictwa” w kontekście dziejów historii Polski.
Humanistyka cyfrowa - jak nowe technologie wpływają na badania historyczne?	dr Ewa Kaźmierczyk e.kazmierczyk@uwb.edu.pl	warsztaty	Żyjemy w świecie, który trudno wyobrazić sobie bez narzędzi cyfrowych. Jednak praca historyka zbyt często kojarzy się wyłącznie z używaniem komputera jako notatnika. W ramach zajęć pokażemy na przykładach w jaki sposób współcześnie historycy wykorzystują technologie informatyczne, czyli przedstawimy w zarysie czym zajmuje się historia cyfrowa i humanistyka cyfrowa.

<p>Białystok na mapach XVIII/XIX w. - historia zwykłych ludzi w przestrzennej bazie danych</p>	<p>dr Ewa Kaźmierczyk e.kazmierczyk@uwb.edu.pl</p>	<p>warsztaty</p>	<p>W oparciu o powstającą przestrzenną bazę danych ludności Białegostoku na przełomie XVIII i XIX wieku, obejmującą spisy ludności i mapy dawnego miasta, zobaczymy jak z pozornie drobnych i nieistotnych informacji historyk może wyciągać szersze wnioski, budować opowieść o dawnej przestrzeni miejskiej i życiu zwykłych ludzi.</p>
<p>Pisane piórem, czy jak kura pazurem? Warsztaty z paleografii i neografii</p>	<p>mgr Monika Kozłowska-Szyc m.kozlowska-szyc@uwb.edu.pl</p>	<p>warsztaty</p>	<p>Jeśli kiedykolwiek fascynowała Cię historia pisma i chciałbyś nauczyć się odczytywać teksty sprzed wieków, to jest to idealna okazja do rozpoczęcia przygody z tym obszarem nauki. W pierwszej części warsztatów zostanie przedstawiona krótka historia pisma oraz ewolucja materiałów i narzędzi pisarskich. Wyjaśnimy, dlaczego kształty liter się zmieniały i jakie miało to konsekwencje dla czytelników i pisarzy. Następnie przystąpimy do praktycznych ćwiczeń, w czasie których weźmiemy na warsztat teksty źródłowe, zarówno fragmenty kronik z XIV w., sprawy sądowe z XVII stulecia czy przepisy kulinarne z XVIII w.</p>
<p>Kronika kryminalna osiemnastowiecznego Białegostoku. Warsztaty z badania przestępczości w epoce staropolskiej</p>	<p>mgr Monika Kozłowska-Szyc m.kozlowska-szyc@uwb.edu.pl</p>	<p>warsztaty</p>	<p>Warsztaty mają na celu przybliżenie historii Białegostoku – miasta, które kryje wiele tajemnic z przeszłości. Podczas zajęć uczniowie odkryją blaski i cienie życia codziennego w osiemnastowiecznym mieście, zgłębią historię przestępczości, dowiedzą się, jakie były główne rodzaje przestępstw oraz kary za niegroźące. Poznają także postaci, które najczęściej pojawiały się na kartach ówczesnych ksiąg sądowych.</p>

Kondycja demograficzna średniowiecznej rodziny - wstrząsające fakty	dr Piotr Łozowski p.lozowski@uwb.edu.pl	wykład	Celem wykładu jest zaprezentowanie najnowszego dorobku europejskich demografów w zakresie kondycji demograficznej średniowiecznych rodzin. Poruszone zostaną kwestie m.in długości życia ludzi średniowiecza, śmiertelności dzieci, długości aktywności zawodowej, korelacji z poziomem zamożności. Podjęte zostaną również zagadnienia częstotliwości występowania epidemii i ich wpływu na społeczeństwa oraz losów ludzi starych
Orfeusz w kulturze antycznej i w Europie	dr hab. Tomasz Mojsik, prof. UwB tmojsik@uwb.edu.pl	wykład +prezentacja multimedialna	Wprowadzenie do naszego stanu wiedzy o Orfeuszu jako postaci mitycznej i symbolu poety/muzyka w kulturze europejskiej
Wprowadzenie do mitologii greckiej	dr hab. Tomasz Mojsik, prof. UwB tmojsik@uwb.edu.pl	wykład +prezentacja multimedialna	Wprowadzenie do najważniejszych zagadnień związanych z mitem greckim i gatunkami podobnymi (legenda, bajka)
Początki kolekcjonerstwa w kulturze antycznej	dr hab. Tomasz Mojsik, prof. UwB tmojsik@uwb.edu.pl	wykład +prezentacja multimedialna	Wykład o antycznych korzeniach nowożytnego muzeum i kolekcjonerstwa
Skąd się wzięły mity greckie? Od Homera do mitografii	dr hab. Tomasz Mojsik, prof. UwB tmojsik@uwb.edu.pl	wykład +prezentacja multimedialna	Opowieść o tym, skąd czerpiemy wiedzę o mitach greckich – o tekstach literackich, mitograficznych i ikonografii mitu.
Co zawdzięczamy Grekom (a czego nie)?	dr hab. Tomasz Mojsik, prof. UwB tmojsik@uwb.edu.pl	wykład +prezentacja multimedialna	Opowieść o roli Greków w kulturze Europy i Polski
Muzy czyli o roli kreatywności w kulturze europejskiej	dr hab. Tomasz Mojsik, prof. UwB tmojsik@uwb.edu.pl	wykład +prezentacja multimedialna	Opowieść o Muzach, inspiracji i kreatywności w kulturze europejskiej i dzisiaj.
Musejon i biblioteka w Aleksandrii – zanim powstały uniwersytety.	dr hab. Tomasz Mojsik, prof. UwB tmojsik@uwb.edu.pl	wykład +prezentacja multimedialna	Opowieść o świecie greckim przed powstaniem uniwersytetów - o uczoneości, pierwszych bibliotekach i poszukiwaniu wiedzy.
Igrzyska olimpijskie - ideały a rzeczywistość	dr hab. Artur Pasko, prof. UwB a.pasko@uwb.edu.pl	wykład	Twórca nowożytnych igrzysk olimpijskich był pełen ideałów. Ile z nich do dzisiaj pozostało i kiedy nastąpił kryzys tych ideałów?
Sport i propaganda w PRL na przykładzie Wyścigu Pokoju.	dr hab. Artur Pasko, prof. UwB a.pasko@uwb.edu.pl	wykład	Czy Wyścig Pokoju, kiedyś największy amatorski wyścig kolarski na świecie, był wydarzeniem sportowym, czy politycznym? Na pewno jednak był wydarzeniem obfitującym w ciekawe historie.

Rewolucje 1968 roku - bunt młodzieży na Zachodzie i Wschodzie	dr hab. Joanna Sadowska, prof. UwB sadowska@uwb.edu.pl	wykład	Wykład o buncie pokolenia baby boomers w I połowie lat 60. XX w. na przykładzie wydarzeń w USA, Francji, Polsce i Czechosłowacji. Ich porównanie ukazuje ponadczasowe dążenia młodego pokolenia, jak i różnice w ówczesnym położeniu społeczeństw Wschodu i Zachodu.
Ludność żydowska w historycznym Białymstoku	dr hab. Joanna Sadowska, prof. UwB sadowska@uwb.edu.pl	wykład	Wykład dedykowany głównie młodzieży białostockiej i służący pogłębieniu jej świadomości historycznej. Opowiada o wielokulturowej przeszłości miasta, specyfice i losach społeczności żydowskiej, jej wkładzie w rozwój Białegostoku. Dotyka także problemu współczesnej pamięci historycznej.
Rola Legionów Polskich w walce o Niepodległą w latach 1914-1918.	dr hab. Jan Snopko, prof. UwB snopko@uwb.edu.pl	wykład	Wykład przybliży specyfikę polskiej formacji ochotniczej, jaką były Legiony Polskie (ideowy żołnierz, "inteligentne" wojsko) oraz jej rolę w odzyskaniu niepodległości. Podkreślona zostanie nie tyle militarna, ile polityczna i propagandowa rola Legionów.
Służba Polaków w armii rosyjskiej w końcu XIX i na początku XX w. Fakty i mity.	dr hab. Jan Snopko, prof. UwB snopko@uwb.edu.pl	wykład	Wokół służby Polaków w armii carskiej narosło wiele mitów i stereotypów. Jak długo trwała służba wojskowa? Gdzie służyli Polacy? Jak byli traktowani? Czy Polacy mogli robić kariery wojskowe w armii rosyjskiej? Wykład będzie próbą odpowiedzi na te i inne pytania.
Początek alfabetu greckiego	dr hab. Robert Suski, prof. UwB r.suski@uwb.edu.pl	wykład	W swoim wykładzie chcę ukazać jak zmienia się nasza wiedza o przyswojeniu przez Greków alfabetu. Wiedza o tym, dzięki przyrostowi nowych źródeł radykalnie się zmienia w ostatnich latach.
Niedoceniony wróg. Relacje rzymsko-perskie w III-IV wieku	dr hab. Robert Suski, prof. UwB r.suski@uwb.edu.pl	wykład	W swoim wystąpieniu chciałbym przedstawić konflikty rzymsko-perskie jakie miały miejsce w III i IV wieku, oraz ukazać ich znaczenie dla historii świata

Kleopatra, co o niej naprawdę wiemy?	dr hab. Robert Suski, prof. UwB r.suski@uwb.edu.pl	wykład	Niedawno jedna z telewizji w kłamiwy sposób ukazała postać słynnej królowej Egiptu. W swoim wykładzie chciałbym zwrócić uwagę, co naprawdę wiemy o tej królowej, oraz jak mocno zakłamywano jej obraz, od propagandy Augusta po Netflix.
Jak zmieniło się chrześcijaństwo w późnym antyku	dr hab. Robert Suski, prof. UwB r.suski@uwb.edu.pl	wykład	Pewnie wiele osób kojarzy, że Cesarstwo Rzymskie mocno się zmieniło w późnym antyku pod wpływem chrześcijaństwa. Pewnie mniej jednak wie, że równie mocno uległ zmianie sam Kościół. Pojawiły się instytucje, zwyczaje, których wcześniej były nieobecne. Wykład ma pokazać jakie zmiany nastąpiły w Kościele w późnym antyku.
Jak Vlad Palownik (Dracula) stał się wampirem?	dr hab. Robert Suski, prof. UwB r.suski@uwb.edu.pl	wykład	Dziś Dracula kojarzy się z horrorami, filmami o wampirach. W tym wykładzie chciałbym przedstawić, co naprawdę wiemy o nim, oraz dlaczego B. Stoker uwiecznił imię wołoskiego księcia w swojej powieści
Historia nauczycielką życia?	dr hab. Krystyna Szelągowska, prof. UwB k.szelaowska@uwb.edu.pl	wykład	Kilka słów o pracy historyka: co jest jej przedmiotem, jakimi sposobami poznajemy przeszłość, jakie cele przyświecają badaczom
Wartość życia żołnierza: straty Armii Czerwonej w II Wojnie Światowej	dr Tomasz Wesołowski twesoowski@uwb.edu.pl	wykład	Wykład poświęcony zapoczątkowanej w okresie „pieriestrojki” (przełom lat 80/90 XX w.) i trwającej do dziś dyskusji historyków, jaką wywołała publikacja wyników prac tzw. komisji gen. Kriwoszejewa. W rezultacie prac tej komisji po raz pierwszy w historii Związku Sowieckiego zostały ujawnione szczegółowe dane o monstualnych stratach osobowych, jakie Armia Czerwona poniosła w latach 1941-1945 (przeszło 11 mln poległych i zmarłych oraz zaginionych, 18 mln rannych i chorych). Wykład zawiera omówienie motywów ukrywania oraz fałszowania informacji o stratach przez władze Związku Sowieckiego, okoliczności ich ujawnienia, trwających do dziś dyskusji o ich wiarygodności, a także prezentację wybranych danych statystycznych.

Pułapki „historii” alternatywnej: sojusz polsko – niemiecki w 1939 r.	dr Tomasz Wesołowski twesolowski@uwb.edu.pl	wykład	Wykład poświęcony jednemu z nurtów modnej ostatnio „historii” alternatywnej. Punkt odniesienia stanowią popularne i poczytne publikacje o sojuszu polsko-niemieckim, rzekomo możliwym do realizacji w 1939 r. i mogącym stanowić alternatywę dla tragicznego dla II Rzeczypospolitej konfliktu. Wykład zawiera omówienie motywów oraz spekulacyjnych mechanizmów konstruowania tego rodzaju „teorii”, ich sprzeczności z fundamentalnymi zasadami naukowymi, a także reperkusji, jakie tego rodzaju spekulacje wywołują nie tylko w naukach historycznych, ale także w polityce międzynarodowej.
Chiny na początku XX wieku: od cesarstwa do republiki	dr hab. Grzegorz Zackiewicz, prof. UwB g.zackiewicz@uwb.edu.pl	wykład	Wykład poświęcony bardzo słabo znanym w Polsce wydarzeniom z dziejów Chin. Mowa będzie o schyłkowym okresie rządów mandżurskiej dynastii Qing: od powstania Yihetuanów (w Polsce zwykle określanymi jako „bokserzy”) z lat 1900-01 do tzw. rewolucji Xinhai, która wybuchła w 1911 r. i doprowadziła do upadku monarchii.
Wojna domowa w Hiszpanii (1936-39)	dr hab. Grzegorz Zackiewicz, prof. UwB g.zackiewicz@uwb.edu.pl	wykład	Wokół wojny domowej w Hiszpanii narosło wiele mitów, stereotypów i uproszczeń wynikających zazwyczaj z przekonań politycznych ich twórców, czasem też z ignorancji i zwykłej niewiedzy. Wykład będzie stanowił próbę skrótowego omówienia genezy, przebiegu i bezpośrednich konsekwencji konfliktu z lat 1936-1939.
Dziedzictwo kulturowe województwa podlaskiego	dr Justyna Zajko-Czochańska j.zajko- czochońska@uwb.edu.pl	wykład	Bogate dziedzictwo kulturowe województwa podlaskiego zostanie zaprezentowane w oparciu o przykłady obiektów zabytkowych znajdujących się na Podlasiu. Zostaną omówione cenne zabytki ruchome i nieruchome, świeckie oraz sakralne. Podczas wykładu zostanie także podjęta tematyka ochrony zabytków oraz prezentacja Pomników Historii będących najwyższą formą ochrony.

Aktywność kobiet w powojennej Polsce	dr Justyna Zajko-Czochańska j.zajko- czochońska@uwb.edu.pl	wykład	Podczas wykładu omówione zostaną rodzaje podejmowanych przez kobiety aktywności. Zaprezentowana będzie działalność kobiet w Kołach Gospodyń Wiejskich oraz Lidze Kobiet, a także indywidualne przejawy aktywności Polek w okresie Polski Ludowej.
„Fejkoodporni”- warsztaty budowania odporności na dezinformację.	dr Justyna Olędzka j.oledzka@uwb.edu.pl	warsztaty	Jak zbudowane są fake newsy i jak je zidentyfikować? Jak bronić się przed dezinformacją obecną w mediach społecznościowych? Czy fake newsy są dla nas groźne? Na te pytania uczniowie uzyskają odpowiedzi podczas warsztatów, przybliżających zasady tzw. fact-checkingu.
Nie tylko Grupa Wagnera....Prywatne firmy wojskowe i prywatyzacja przemocy	dr Justyna Olędzka j.oledzka@uwb.edu.pl	wykład	Najemnictwo jest zjawiskiem znanym od wieków, ale liczba prywatnych firm wojskowych znacznie wzrosła po zimnej wojnie i rozpadzie Związku Radzieckiego. Obszar bezpieczeństwa zaczęto prywatyzować, co doprowadziło do pojawienia się zjawiska OUTSOURCINGU PRZEMOCY. Przykładem korporacji świadczącej tego typu usługi jest Grupa Wagnera, ale takich firm jest o wiele więcej...
Demokratyzacja dezinformacji i jej konsekwencje	dr Justyna Olędzka j.oledzka@uwb.edu.pl	wykład z elementami warsztatu	Podczas wykładu omówione zostanie zjawisko demokratyzacji dezinformacji. Przedstawione zostaną również czynniki sprawiające, że fake newsy stały się jednym z narzędzi stosowanych podczas konfliktu rosyjsko- ukraińskiego.
Czy fake newsy rządzą światem?	dr Justyna Olędzka j.oledzka@uwb.edu.pl	wykład +prezentacja multimedialna	Zmiany architektury współczesnej infosfery znacząco wpłynęły na rozwój instrumentów dezinformacji. Wśród nich największe znaczenie mają fake newsy (choć pojawiają się i inne, jeszcze bardziej zaawansowane technologicznie narzędzia, jak np. deep fake). Okazało się, że fake newsy nie tylko wpływają na politykę wewnętrzną państw, ale również odgrywają istotną rolę we współczesnych stosunkach międzynarodowych. Czy fake news może zatem wywołać wojnę albo globalny kryzys finansowy?

